

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:	
Yksi vuosikerta . \$5.50	Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60	Yksi kuukausi \$0.60
CANADAAN:	
1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00	
SUOMEN JA ULKOMAILLE:	
Yksi vuosikerta \$8.50	Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:	
One Year \$5.50	Three Months \$1.60
Six Months \$3.00	One Month \$0.60

No. 279 TIISTAINA, MARRASK. 30 P.—TUESDAY, NOV. 30 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

ROUSTAM BEK ARVELEE UUDEN SODAN ALKAVAN

Luulee vielä tehtävän yrityksiä Puolan kautta Neuvosto-Venäjälle

NEW YORK, marrask. 30 p. — Täällä sijaitsevat Neuvosto-Venäjän lähtösuunnan palveluksessa olevan miltari-eksperitin eversti B. Roustanin mukaan alkavalla sodalla Puola on luultavasti suuri merkitys. Roustanin mukaan Puola on luultavasti suuri merkitys. Roustanin mukaan Puola on luultavasti suuri merkitys.

Elinkustannukset vieläkin huikeat

CHICAGO, marrask. 30 p. — Työvirastojen tilastojen mukaan ovat elinkustannuksien hinnat tukkukuhintojen mukaan (huomaa: tukkukuhintojen!) vielä enemmän kuin kaksinkertaiset korkeammalla kuin sotavälillä. Viimeaikainen alennus on ollut vain vähäinen. Viimeaikainen alennus on ollut vain vähäinen.

RAUTATIETYÖL. NEUVOTTELUT CHICAGOSSA

Kaikkein taantumuksellismatkin johtomiehet ovat tulleet kapinatuulelle

CHICAGO, marrask. 30 p. — Tällä kokouksella rautatietyöläisten ja rautatieläisten neuvottelut Chicagossa jatkuvat. Rautatieläisten neuvottelut Chicagossa jatkuvat.

KOMMUNISTEJA ON VAPAUTETTU NEW YORKISSA

NEW YORK, marrask. 24 p. — Tuomari Weeks vapautti ellensyöksen niistä 12 kommunistista, jotka joutuivat hänen kuulusteltavakseen syytöksen perusteella, jotka heitä vastaan tehtiin marrask. 7-8 p. 1919. Tuomari ja yleinen syyttäjä olivat yksimielisiä siitä ettei näitä yhdeksää vastaan ollut riittävästi todistuksia siitä, että he olivat ottaneet osaa kommunistien toimintaan, tai vahvemmin kannattaneet kommunistien ohjelmaa, koska he olivat joutuneet kommunistien joukkoon sentään, että se oli ollut sellaisinaan siirtynyt kommunistipuolueisiin, ilman jäsenistön päätöstä.

KÄÄNNEKOHTA KOKO MAILMAN HISTORIASSA

Sellaisena pitää Ludwigi Martens Venäjän ja Englannin kaupassopimusta

NEW YORK, marrask. 30 p. (P. P.) — Käännekohta ei ainoastaan Neuvosto-Venäjän vaan koko maailman uudestaloitumisen kehityksessä, on sovittu hallituksen Yhdysvaltojen edustajan Ludwigi C. A. K. Martensin käsitteksen mukaan tapahtumalla oleva kaupassopimusten hyväksyminen Iso-Britannian ja Venäjän välillä.

Huikeata petosta laivarakennuksessa

NEW YORK, marrask. 29 p. — Yhdysvaltain laivakorporationi on jo kärsinyt ainakin 2 miljonaan dollarin tappion sodanaikaisessa laivaliikenteessään, on entinen korporaationin trustin Martin J. Gillen todistanut kongressin alahuoneen tutkivaliokunnan kuulusteluissa täällä.

IRLANNISSA VUOTAA VERI EDELLEEN

Viisitoista apulaispoliisia taasen surmattu lähellä Kilmichaelia

MARCONI, IRLANTI, marrask. 30 p. — Lähellä Kilmichaelia teki noin 100 miestä ellen hyökkäyksen kahta venettä vastaan, joissa oli apulaispoliiseiksi treenattavia rekrytöitä, surmaten heistä viisitoista. Surmatujen ruumiit tuotiin tänne ellen illalla.

ROUSTAM BEK ARVELEE UUDEN SODAN ALKAVAN

Luulee vielä tehtävän yrityksiä Puolan kautta Neuvosto-Venäjälle

NEW YORK, marrask. 30 p. — Täällä sijaitsevat Neuvosto-Venäjän lähtösuunnan palveluksessa olevan miltari-eksperitin eversti B. Roustanin mukaan alkavalla sodalla Puola on luultavasti suuri merkitys. Roustanin mukaan Puola on luultavasti suuri merkitys.

JOITAKIN VASTAKUMOUKSELLISIA POISTETTU

MOSKOVA, marrask. 30 p. — Vähän ennen päivänloppua sunnuntai-illana täällä teloitettiin kuusikymmentä vastavallankoukussa osallistuneita.

RAUTATIETYÖL. NEUVOTTELUT CHICAGOSSA

Kaikkein taantumuksellismatkin johtomiehet ovat tulleet kapinatuulelle

CHICAGO, marrask. 30 p. — Tällä kokouksella rautatietyöläisten ja rautatieläisten neuvottelut Chicagossa jatkuvat. Rautatieläisten neuvottelut Chicagossa jatkuvat.

KOMMUNISTEJA ON VAPAUTETTU NEW YORKISSA

NEW YORK, marrask. 24 p. — Tuomari Weeks vapautti ellensyöksen niistä 12 kommunistista, jotka joutuivat hänen kuulusteltavakseen syytöksen perusteella, jotka heitä vastaan tehtiin marrask. 7-8 p. 1919. Tuomari ja yleinen syyttäjä olivat yksimielisiä siitä ettei näitä yhdeksää vastaan ollut riittävästi todistuksia siitä, että he olivat ottaneet osaa kommunistien toimintaan, tai vahvemmin kannattaneet kommunistien ohjelmaa, koska he olivat joutuneet kommunistien joukkoon sentään, että se oli ollut sellaisinaan siirtynyt kommunistipuolueisiin, ilman jäsenistön päätöstä.

KÄÄNNEKOHTA KOKO MAILMAN HISTORIASSA

Sellaisena pitää Ludwigi Martens Venäjän ja Englannin kaupassopimusta

NEW YORK, marrask. 30 p. (P. P.) — Käännekohta ei ainoastaan Neuvosto-Venäjän vaan koko maailman uudestaloitumisen kehityksessä, on sovittu hallituksen Yhdysvaltojen edustajan Ludwigi C. A. K. Martensin käsitteksen mukaan tapahtumalla oleva kaupassopimusten hyväksyminen Iso-Britannian ja Venäjän välillä.

Huikeata petosta laivarakennuksessa

NEW YORK, marrask. 29 p. — Yhdysvaltain laivakorporationi on jo kärsinyt ainakin 2 miljonaan dollarin tappion sodanaikaisessa laivaliikenteessään, on entinen korporaationin trustin Martin J. Gillen todistanut kongressin alahuoneen tutkivaliokunnan kuulusteluissa täällä.

IRLANNISSA VUOTAA VERI EDELLEEN

Viisitoista apulaispoliisia taasen surmattu lähellä Kilmichaelia

MARCONI, IRLANTI, marrask. 30 p. — Lähellä Kilmichaelia teki noin 100 miestä ellen hyökkäyksen kahta venettä vastaan, joissa oli apulaispoliiseiksi treenattavia rekrytöitä, surmaten heistä viisitoista. Surmatujen ruumiit tuotiin tänne ellen illalla.

KANSAINVÄLINEN AMMATTIJÄRJESTÖN KONFERENSSI

LONTOO, marrask. 24 p. (Myöskin) — Kansainvälinen ammattijärjestöjen kongressi piti ensimmäisen istuntonsa täällä eilen. Ranskan Työväenliiton sihteerin Leon Jouhaarin toimissa puheenjohtajana.

Suuntariita Ranskassa

PARIISI, marrask. 30 p. — Marxin tyttärien poika Jean Longuet on lopullisesti heittänyt taisteluhankkeen vasemmistolais-socialistien vastaan Seipen sosialistijärjestön tuossa konventiosissa, uhaen erota seuraajineen puolueesta, jos vasemmistolaiset päättävät yhdistyä Ranskan sosialistipuolueen Moskovan kansainväliseen. Lopullinen ratkaisu ei kuitenkaan tapahdu ennenkuin Ranskan sosialistipuolue on pitänyt konventiosinsa Toursissa ensi kuussa.

Tokoi ja Hämläinen siirtyneet Canadaan

Meille viimeksi saapunut Suomen Sosialidemokraatti kertoo: Meille saapuneen tiedon mukaan on Tokoi ja Kalle Hämläinen, jotka tähän saakka ovat oleskeleet Englannissa, marraskuun 3 päivänä matkustaneet Canadaan.

Martow kehottaa liittolaismaita tunnustamaan Venäjän

NEW YORK, marrask. 30 p. — L. Martow, Venäjän menshevikien johtaja, joka nykyään oleskelee Berliinissä, sanoi häntä haastateltaessa toivovansa, että liittovalit tunnustaisivat Venäjän neuvostohallituksen, koska hänen mielestään se on ainoa keino "pelastaa" Venäjä.

Punaset ajavat takaa balakowitshilaisia

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Nov. 24, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 5th, 1917.) LONTOO, marrask. 30 p. — Moskovasta tullessa virallisessa tiedonannossa kerrotaan Venäjän punaisien armeijan, joka taistelee kenraali Balakowitshin johtamia valkoisia joukkoja vastaan, pakottaneen hänen joukkojensa jättämään peräntymään Moziirissa luoteeseen olevalla suopaisella alueella. Balakowitshilainen takaa-ajon sanotaan edelleen jatkuvan.

VIRO OHRANAN MÄDÄNNÄISYYT

TALLINNA, marrask. — Viron tasavallan tulo- ja menoarvionsa tänä vuonna esintyy 1,800 milj. Viron markan vajaus. Ensimmäinen toivotetaan sitä voitavan alentaa 5-600 milj. markalla. Nykyisin maksaa valtiollisen poliisin ylläpito Virossa enemmän kuin tasavallalla on vuotuisia tuloja. Sosialidemokratisissa hyökän pääministeri Tönnisonin ja hänen sisäministerinä kimpun valtiollisen poliisin johdosta. Valtiolaispoliisin avulla on maassa pidetty yllä hirmuhallitusta. Kirjoittaja viittaa äsen paljastettuihin lausuntoihin ja juutalaisten vangitsemisiin, huomauttaen, että on erikoisesti kohdittu vain juutalaisia. Valtiolainen poliisi on tehnyt itsensä syylliseksi varkauksia ja kiristyksiä, ollen se äskettäin ryöstänyt eräitä juutalaisia yhden milj. markan arvoiset jalokivet. Lehti kysee, montako miljoonaa entinen sisäministeri sai kun hän vapautti noin kolme viikkoa sitten vangitsemansa erään juutalaisen. Lopuksi vaaditaan että porvariston valtiollisen poliisin ylläpitäminen hirmuhallitus on lopetettava.

MENIVAT HALLITUKSEEN

BRYSSEL, marrask. 30 p. — Puolue-olkeisto "socialistit" ovat puolue-ääntensä antaneet edustajilleen oikeuden ottaa osaa uuden Belgian hallituksen muodostamiseen 422,000 äänellä 147,000 ääntä vastaan, seuraavina ehdokka: "Socialistit", ministerien tyytyväisyys saadaan asevoimissa vähennyksiä kudeksikukauduksi, vahvistaa viipymättä yhteiskunnalliset uudistukset ja muutoksen kansalliseen perustuslakiin, sosialisten vaatimusten mukaisesti. Valtio-ääntensä saanut syntyyä hajoannusta on Vanderlip saanut toistaiseksi estettyä pitemmät välitelyt. Puolue on myös päättänyt 439,173 äänellä 76,225 vastaan olla liittymättä Kolmanteen Internationaliin.

OTTAVAT OSA BERNIN KONFERENSSIIN

BERLIINI, marrask. 30 p. — Suomen sosialidemokraattien puolue on vastannut myöntävästi Saksan itäsuomen sosialisten olkeiston kehoitukseen ottaa osaa Bernessa, Sveitsissä, pidettävään sosialisten kansainväliseen neuvottelukokoukseen, jossa tullaan keskustelemaan kommunistien internationalien asemasta ehdosta. Suomen sosiaalipuolue tulee lähettämään edustajansa tähän kokoukseen. Samalla ilmoitetaan, että puolue on päättänyt lopettaa yhteytensä toiseen Internationalen kanssa.

VIELÄKIN SE WRANGELIN "ARMEIJA" KUMMITTELEE.

ATEENA, marrask. 30 p. — Ranska ja Englanti mahdollisesti sallivat kuningas Konstantinuksen palata Kreikan valtaistuimelle, mutta kuitenkin pelätään, että ne voivat "hyllätä" Kreikan ja joko tehdä sopimuksen erikseen Turkin kanssa taikka käyttää kenraali Wrangelin "armeijan", jota nyt uudelleen järjestetään Egean meressä olevalla Lemnos-saarella taistelussa Turkia vastaan keuhkilla (?)

PUOLALAISET RAJAYTTÄNEET ÖLJYTEHTAAN

LONTOO, marrask. 30 p. — Tänä tiedotetaan, että puolalaiset ovat räjäyttäneet ilmaan öljytehtaan Neudorfissa, joka on 30 mailia koilliseen Ratborista. Useita virkailijoita, jotka ovat Schlesiassa tehneet valmistuksia siellä toimitettavaa kansanäänestystä varten, kerrotaan surmatun.

MAANJÄRISTYS TUNTI KAUTTA MAAN

WASHINGTON, marrask. 30 p. — Eilen aamuinen maanjärjestys tunti kautta maan. Seismograafit Seattlessa, Chicagossa, Spokanessa, Victorianssa (Can.), y.m. osoittivat tärinää samaan aikaan. Tärkeällä seismograafiasemalla kesti tärinää 41 minuuttia ja instrumentit osoittivat keskipisteen olleen 5,100 mailin etäisyydessä.

WAHINGTON, MARRASK. 30 P.

— Eilen aamuinen maanjärjestys tunti kautta maan. Seismograafit Seattlessa, Chicagossa, Spokanessa, Victorianssa (Can.), y.m. osoittivat tärinää samaan aikaan. Tärkeällä seismograafiasemalla kesti tärinää 41 minuuttia ja instrumentit osoittivat keskipisteen olleen 5,100 mailin etäisyydessä.

KUKA OLI PÄÄMINISTERIN KAULUKSESSA

WASHINGTON, marrask. 30 p. — Kaikki mailman pääministerit koettavat selvittää tällä hetkellä mailman diplomaattien suurinta pulmaa, se on: Kuka pakkoti Serbian pääministerin Trumbitchin kello neljän ja kahdenkymmentä välillä illapäivällä marraskuun toisena päivänä allekirjottamaan vasten tahtoaan sopimuksen, joka luovuttaa osan Istriaa ja sen edustalla Adrianmeressä olevan saaristo Italiane. Presidentti Wilson oli ilmoittanut Trumbitchille, että hän ei sallii Serbian luovuttavan maata Italiane. Trumbitch piti kiinni Wilsonin käsitystä marraskuun toiseen päivään kello neljään asti, ainoi eräs valtiotoveri huomautta henkilä tänään, jolloin joku tartui voimakkaalla kädellä häntä niskaan ja pakkoti allekirjottamaan sopimuksen luovutukseen Italiane.

YLEISEN KÄSITYKSEN VALTIOTVASTAUSTA

— Yleisen käsityksen valtiotvastausta on, että Bullin-Jussi oli se pääministerin kauluksessa oleva mies, mutta varmua ei ole saatu tähdentämissä tutkimuksissa. Valtioveri pöytä on pöytä asiaan johdosta jyrkän protestin.